

460

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

z dnia 9 grudnia 1963 r.

w sprawie branżowych warunków dostaw produktów naftowych w obrocie krajowym, produkowanych przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Przemysłu Chemicznego oraz importowanych.

Na podstawie art. 3 ust. 2 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umowach dostawy pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Dz. U. Nr 16, poz. 87) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się zawarte w załączniku do niniejszego zarządzenia branżowe warunki dostaw produktów naftowych w obrocie krajowym:

- 1) produkowanych przez przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Przemysłu Chemicznego,
- 2) importowanych.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Przemysłu Chemicznego: *A. Radliński*

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego z dnia 9 grudnia 1963 r. (poz. 460).

BRANŻOWE WARUNKI DOSTAW PRODUKTÓW NAFTOWYCH W OBROCI KRAJOWYM, PRODUKOWANYCH PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA PODLEGŁE MINISTROWI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO ORAZ IMPORTOWANYCH**Rozdział 1.****Przepis ogólny.**

§ 1. Branżowe warunki dostaw produktów naftowych regulują stosunki handlowe między dostawcami a odbiorcami produktów naftowych.

Rozdział 2.**Umowa dostawy.**

§ 2. Umowę o dostawę produktów naftowych zawiera się w formie złożenia przez odbiorcę zamówienia i przyjęcia go do wykonania przez dostawcę.

§ 3. Zamówienia na produkty naftowe powinny obejmować ilości przewidziane do dostawy w okresie miesięcznym lub ilości przewidziane do dostaw jednorazowych.

§ 4. 1. Na żądanie terenowo właściwych jednostek Centrali Produktów Naftowych odbiorcy zakupujący produkty naftowe po cenach zbytu mają obowiązek podpisania rocznego uzgodnienia dostaw.

2. Podpisanie uzgodnienia dostaw nie zwalnia odbiorców od składania zamówień.

3. Odbiorcy produktów naftowych po cenach zbytu mają obowiązek zgłaszać na żądanie Centrali Produktów Naftowych asortymentowo-ilościowy plan zakupu produktów naftowych na okresy roczne i kwartalne.

Rozdział 3.

Tryb zawierania umów.

§ 5. Zamówienia przesyła się listem poleconym bądź składa się za pokwitowaniem we właściwych terenowo jednostkach Centrali Produktów Naftowych „CPN”.

§ 6. 1. Zamówienia na dostawy cysternowe lub wagonowe powinny być składane w 4 egzemplarzach na drukach Centrali Wydawniczej Druków w rejonowo właściwych przedsiębiorstwach wojewódzkich Centrali Produktów Naftowych. Zamówienia na dostawy cysternowe etyliny, olejów napędowych, mieszanki napędowej i olejów opałowych powinny opiewać na ilości nie mniejsze niż 20 ton lub mieszające się w wielokrotności 20 ton.

2. Zamówienia na produkty, których odbiór ma nastąpić z punktu sprzedaży hurtowej, należy składać w 2 egzemplarzach w tychże punktach.

3. Przy zakupach w punktach sprzedaży detalicznej składanie zamówień nie obowiązuje.

§ 7. 1. Zamówienia na dostawy cysternowe i wagonowe składa się na każdy rodzaj produktu oddzielnie, nie później niż na 60 dni przed pierwszym dniem miesiąca, w którym ma nastąpić dostawa.

2. Zamówienia na produkty naftowe w ilościach hurtowych, przewidziane do odbioru z punktu sprzedaży hurtowej, należy składać:

- 1) na 30 dni przed pierwszym dniem miesiąca, w którym ma nastąpić odbiór produktów masowych (etylina, oleje napędowe, nafta do oświetlenia, oleje wrzecionowe, maszynowe i silnikowe, benzyna BS, oleje przekładniowe, cylindrowe, smary stałe),
- 2) na 60 dni przed pierwszym dniem miesiąca, w którym ma nastąpić odbiór pozostałych produktów.

3. W razie nadesłania zamówienia po upływie terminów podanych w ust. 1 i 2 jednostka przyjmująca zamówienie może:

- 1) przesunąć jego wykonanie w porozumieniu z odbiorcą na okres następny,
- 2) odmówić wykonania zamówienia lub
- 3) przyjąć zamówienie z zastrzeżeniem określonym w protokole rozbieżności.

4. Zamówienia na dostawy cysternowe i wagonowe nie objęte zgłoszeniem w myśl § 4 ust. 3 planem zakupu odbiorcy na dany okres są traktowane jako dodatkowe i mogą być przyjęte do wykonania z zastrzeżeniem ich realizacji po uzyskaniu akceptacji Centrali Produktów Naftowych.

5. Zamówienia roczne na produkty smarowe i specjalne importowane z krajów kapitalistycznych — z podziałem na kwartały — powinny być zgłaszane z odpowiednio umotywowanym wnioskiem do przedsiębiorstw wojewódzkich Centrali Produktów Naftowych w terminie do dnia 5 maja na rok następny.

§ 8. 1. Jednostka właściwa do przyjmowania zamówień na dostawę z punktu sprzedaży cysternowo-wagonowej ma obowiązek zwrócić odbiorcy kopię zamówienia w terminie 30 dni przed miesiącem, w którym ma nastąpić dostawa, z klauzulą potwierdzającą przyjęcie zamówienia do realizacji lub adnotacją wskazującą inną jednostkę, której zamówienie zostało przekazane do zrealizowania.

2. Jednostka, która otrzymała zamówienie do wykonania od innej jednostki właściwej do przyjmowania zamówień, jest obowiązana w terminie 14 dni od daty otrzymania potwierdzić przyjęcie zamówienia z równoczesnym zgłoszeniem ewentualnych zastrzeżeń.

3. Zamówienia na wykonanie dostaw jednostka realizująca zamówienie powinna otrzymać nie później niż na 15 dni przed pierwszym dniem miesiąca, w którym powinna nastąpić realizacja.

4. Zamówienia na produkty, których odbiór ma nastąpić z punktu sprzedaży hurtowej, uważa się za przyjęte, jeżeli jednostka, która je otrzymała do realizacji, nie zwróciła go zamawiającemu w terminie 14 dni od dnia otrzymania z zastrzeżeniami zawartymi w protokole rozbieżności.

§ 9. 1. Prawo zakupu produktów naftowych w ilościach całowagonowych mają odbiorcy posiadający zbiorniki, o pojemności, wymaganej uchwałą nr 278 Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1957 r. w sprawie gospodarki zbiornikami na produkty naftowe oraz garażowych stacji paliwowych, oraz urządzenia magazynowo-rozładunkowe, niezbędne do terminowego i bezpiecznego rozładunku cystern kolejowych i wysokotonazowych autocystern. Nie dotyczy to sieci handlowej Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”.

2. Przy realizacji zamówienia na dostawę-odbior auto-cysternową z punktu sprzedaży hurtowej, zaopatrywanego autocysternami, dostawca ma prawo wskazać jako miejsce odbioru bazę paliwową zaopatrującą dany rejon. W tym wypadku jednostka przyjmująca zamówienia obowiązana jest na życzenie odbiorcy zapewnić odpłatny przewóz własnym środkiem przewozowym, o ile odbiorca posiada odpowiednie urządzenia magazynowe i drogi dojazdowe.

Rozdział 4.

Jakość przedmiotu dostawy. Odpowiedzialność za wady.

§ 10. 1. Produkty importowane dostawca może dostarczyć odbiorcy według norm kraju zakupu, po uprzednim uzgodnieniu z odbiorcą.

2. Przy sprzedaży detalicznej produktów importowanych, niezgodnych z obowiązującymi normami krajowymi, dostawca obowiązany jest uprzedzić odbiorcę o właściwościach sprzedawanego produktu.

§ 11. 1. W razie stwierdzenia przy odbiorze produktów braku ilościowego, uszkodzenia opakowania lub wady produktów należy niezwłocznie sporządzić protokół z zachowaniem trybu przewidzianego w ogólnych warunkach dostaw w obrocie krajowym stanowiących załącznik nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 2 kwietnia 1963 r. (Monitor Polski Nr 34, poz. 172), z tym że protokół przewidziany w §§ 25 i 27 ogólnych warunków dostaw powinien zawierać dodatkowo:

- 1) opis przeprowadzonych badań jakościowych na podstawie obowiązujących norm przedmiotowych lub innych warunków umownych określających jakość towaru oraz
- 2) w odniesieniu do dostaw cysternowych — decyzję o rozładowaniu lub postawieniu przesyłki do dyspozycji dostawcy.

2. Odbiorca obowiązany jest sporządzić protokół bez względu na fakt równoległego sporządzenia protokołu wymaganego w przepisach o ubezpieczeniach bądź protokołu organów inspekcji państwowej.

3. Odbiór jakościowy produktów powinien być dokonany w ciągu 6 dni od daty otrzymania produktu; wyjątek stanowi odbiór jakościowy produktów dostarczonych w opakowaniach fabrycznych (§ 13 ust. 2).

§ 12. 1. W razie powstania sporu pomiędzy dostawcą a odbiorcą towaru, odbiorca powinien zażądać przeprowadzenia ekspertyzy przez organ, który zgodnie z obowiązującymi przepisami jest właściwy do przeprowadzania takich ekspertyz.

2. Przeklasyfikowanie towaru lub obniżenie ceny nie może nastąpić nawet za zgodą stron w razie wydania przez organ, o którym mowa w ust. 1, orzeczenia ustalającego, że:

- 1) towar nie nadaje się do obrotu, lecz tylko do przerobu,
- 2) doprowadzenie towaru do jakości przewidzianej obowiązującymi przepisami jest technicznie możliwe i ze względów gospodarczych pożądane.

3. Wszelkie koszty związane z przeklasyfikowaniem przedmiotu dostawy lub obniżeniem jego ceny ponosi dostawca niezależnie od obowiązku zapłacenia odszkodowania umownego lub wynagrodzenia szkody rzeczywistej.

§ 13. 1. Odbiorca traci prawo do roszczenia z tytułu wad jakościowych z chwilą przelania produktów z cystern lub opakowań dostawcy do własnego zbiornika, bez uprzedniego pobrania do analizy próbek zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Termin zgłoszenia reklamacji z tytułu wad jakościowych lub braków ilościowych produktów dostarczonych w opakowaniu fabrycznym nie naruszonym biegnie od dnia, w którym opakowanie zostało otwarte. Termin ten nie może przekraczać 3 miesięcy, licząc od daty zrealizowania dostawy.

Rozdział 5.

Wydanie przedmiotu dostawy.

§ 14. Wydanie produktów naftowych następuje:

- 1) przez wysyłkę transportem kolejowym w wagonach kolejowych lub cysternach — dostawa franko stacja kolei normalnotorowej w kraju, wskazana przez odbiorcę,
- 2) przez wysyłkę transportem autocysternowym w zastępstwie przewozów kolejowych — dostawa franko magazyn odbiorcy,
- 3) przez wydanie ze składu do autocystern przewoźnika — odbiór loco punkt sprzedaży hurtowej (uchwała nr 190 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1960 r. w sprawie przewozu paliw płynnych cysternami samochodowymi ze składów przedsiębiorstw prowadzących dystrybucję produktów naftowych),
- 4) przez wydanie z punktu sprzedaży hurtowej do środków transportowych odbiorcy — odbiór loco punkt sprzedaży hurtowej,
- 5) przez wydanie z punktów sprzedaży detalicznej do opakowań odbiorców bądź w opakowaniach fabrycznych, w zasadzie w maksymalnych ilościach:
 - a) paliwa do 200 l,
 - b) olejów silnikowych do 20 l;
 odbiór następuje loco punkt sprzedaży.

§ 15. Dostawę należy uważać za wykonaną:

- 1) gdy przedmiot dostawy został oddany przez dostawcę do przewozu przewoźnikowi,
- 2) gdy dostawca przygotował produkt do odbioru w wyznaczonym umową terminie i zawiadomił o tym odbiorcę listem poleconym na 7 dni wcześniej, jeżeli przedmiot dostawy miał być odebrany z punktu sprzedaży hurtowej dostawcy.

§ 16. Dostawę uważa się za wykonaną zgodnie z terminem określonym w zamówieniu, jeżeli wysyłka produktów nastąpiła w okresie 3 dni przed lub 3 dni po terminie określonym w przyjętym zamówieniu.

§ 17. 1. Dostawy produktów naftowych w cysternach kolejowych uważa się za wykonane zgodnie z zamówieniami również wtedy, gdy ilość produktów jest mniejsza lub więk-

sza od ilości przewidzianych w zamówieniu, jednak różnica nie może przekraczać 10% ilości przewidzianej w zamówieniu.

2. Na żądanie odbiorcy brakująca ilość produktów naftowych powinna być dostarczona w dostawach następnych.

§ 18. 1. Jeżeli dostawa następuje w kolejowej przesyłce cysternowej lub wagonowej, dostawca obowiązany jest dołączyć do przesyłki atest laboratoryjny.

2. Przy odbiorze z punktu sprzedaży hurtowej dostawca obowiązany jest na żądanie odbiorcy dołączyć do faktury odpis atestu laboratoryjnego.

3. Atest laboratoryjny powinien zawierać dane jakościowe oparte na dokładnej analizie i ujmuje wszystkie parametry przewidziane normą lub innymi warunkami ustalającymi jakość produktu i określenie ciężaru właściwego produktu przy temperaturze 20°C. Ponadto należy powołać numer normy przedmiotowej lub inne warunki określające jakość produktu.

§ 19. Obowiązek ubezpieczenia produktów w transporcie i pokrycia związanych z tym kosztów oraz dochodzenia odszkodowania należy do odbiorcy.

§ 20. 1. Dostawy w wagonach-cysternach, będących w administracji Przedsiębiorstwa Eksploatacji Cystern, powinny być wykonane zgodnie z przepisami instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego „O przewozie, odbiorze, przechowywaniu i wydawaniu paliw płynnych i smarów” (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-13, poz. 142).

2. Cysterny do wysyłki produktów naftowych dostarcza Przedsiębiorstwo Eksploatacji Cystern (PEC) na zlecenie dostawcy. Przy dostawie franko stacja kolejowa bądź bocznicą odbiorcy opłaty za świadczenia PEC, jak również koszty zwrotu cysterny do stacji nadania ponosi dostawca.

3. W razie uszkodzenia cysterny na sieci kolejowej, PEC dostarcza cysternę zastępczą bez zaliczenia dodatkowych opłat. Jednostka gospodarcza dokonująca przeładunku ma obowiązek dopilnować sporządzenia przez Polskie Koleje Państwowe (PKP) odpowiednich protokołów stwierdzających przyczynę awarii i rozmiar szkód, zarówno w odniesieniu do produktu, jak i środka przewozu (wagonu cysterny). Protokoły te powinny być przesłane dostawcy produktu i PEC.

§ 21. Dostawcy i odbiorcy produktów naftowych w cysternach mają obowiązek:

- 1) dokonać czynności ładunkowych w terminach ustalonych dla tych czynności odrębnymi przepisami,
- 2) dopilnować wypełnienia przez właściwą stację PKP rubryk nadruku w listach przewozowych, stwierdzających termin podstawienia cysterny ładownej i próżnej oraz termin ukończenia załadunku i wyładunku cysterny. W zakładach masowego załadunku cystern sposób ustalania terminów podstawiania i zdawania cystern regulują odrębne umowy zawarte między PEC a danym zakładem,
- 3) zaopatrzyć cysternę we wszystkie oznaczenia wymagane przepisami dekretu z dnia 24 grudnia 1952 r. o przewozie przesyłek i osób kolejami (Dz. U. z 1953 r. Nr 4, poz. 7) i przepisami wykonawczymi do tego dekretu,
- 4) w razie otrzymania uszkodzonej cysterny z sieci PKP, zażądać od PKP i przesłać PEC protokół stwierdzenia brakujących części wagonu lub uszkodzenia wagonu.

§ 22. Dostawca produktów naftowych w cysternach ma obowiązek:

- 1) zaplanować i zamówić w PEC cysterny odpowiednio pod względem ładowności, pojemności i wyposażenia technicznego,

- 2) sprawdzić przed przyjęciem cysterny, czy odpowiadają one wymaganiom czystości oraz warunkom technicznym, umożliwiającym szybki załadunek i wyladunek oraz zabezpieczającym produkt przed zanieczyszczeniem i nadmiernymi ubytkami naturalnymi w czasie przewozu,
- 3) skontrolować szczelność i prawidłowość działania rur podgrzewczych w cysternach przed każdym załadunkiem,
- 4) wykorzystać w granicach obowiązujących w tej mierze przepisów maksymalną pojemność i ładowność cysterny,
- 5) dołączyć do listu przewozowego wypełniony i opłacony przez siebie list przewozowy na powrotny bieg próżnej cysterny.

§ 23. 1. Odbiorca produktów naftowych w cysternach ma obowiązek:

- 1) posiadać odpowiednie narzędzia i urządzenia umożliwiające sprawny rozładunek cysterny,
- 2) opróżnić cysterny z resztek produktów, doprowadzając cysternę do stanu umożliwiającego ponowny nalew tego samego produktu,
- 3) wysłać cysternę do stacji nadawczej za listem przewozowym opłaconym przez dostawcę, a w razie braku takiego listu — na koszt dostawcy.

2. Odbiorca ponosi odpowiedzialność za skutki nieprawidłowego przygotowania cysterny do biegu powrotnego.

3. Cysterny próżne nadawane do przewozu powinny być przez nadawcę zamknięte (wlew-właz, zawór główny, zawory boczne, nakrętki), oplombowane, oczyszczone z zewnątrz i okartkowane według wymagań PKP.

§ 24. 1. PEC zalicza kary umowne za przetrzymywanie cystern pod czynnościami ładunkowymi. Normy czasu postoju i stawki za przetrzymywanie cystern regulują odrębne przepisy.

2. Okres przetrzymywania cystern ustala się na podstawie danych zamieszczonych przez właściwą stację PKP na odwołaniu listu przewozowego.

§ 25. 1. Za czas postoju cystern, objętych miesięcznym planem eksploatacji lub przyjętym do realizacji zamówieniem dodatkowym, a nie wykorzystanych, zamawiający obowiązany jest zapłacić PEC należność w wysokości stawki dobowej za wynajem cystern.

2. Za opóźnienie w dostawie zamówionych cystern PEC obowiązany jest zapłacić zamawiającemu za każdy dzień opóźnienia karę umowną w wysokości stawki dobowej za wynajem cystern lub odszkodowanie ustalone na zasadach ogólnych, jeżeli jest ono wyższe.

3. Podstawienie przez PEC cystern uszkodzonych bądź nienależycie oczyszczonych traktowane będzie jako niewykonanie zamówienia na cysterny.

§ 26. PEC nie ponosi odpowiedzialności za skutki nieterminowych dostaw cystern, spowodowane przetrzymywaniem cystern przez PKP na torach PKP lub z powodu wypadków losowych.

Rozdział 6.

Opakowanie.

§ 27. 1. Produkty naftowe dostarczane są w opakowaniach dostawcy i w opakowaniach odbiorców, w zależności od zawartej umowy dostawy.

2. W razie dostarczenia produktów w opakowaniach odbiorcy, odbiorca obowiązany jest dostarczyć opakowanie na koszt własny w stanie zdatnym do napełnienia produktami naftowymi:

- 1) co najmniej na 21 dni przed terminem wykonania dostawy — w odniesieniu do dostaw wagonowych,
- 2) w dniu odbioru produktu — przy bezpośrednim odbiorze przez odbiorcę z punktu sprzedaży hurtowej.

3. W razie dostarczenia produktów naftowych w beczkach lub bidonach metalowych dostawcy (opakowanie pożyczone) odbiorca obowiązany jest zwrócić je dostawcy w terminie 60 dni od daty wypożyczenia opakowania, jeżeli inne porozumienie między dostawcą a odbiorcą nie stanowi inaczej.

4. W razie dostarczenia produktów naftowych w opakowaniach sprzedawanych nie wliczanych w cenę produktu (opakowania fakturowane), dostawca obowiązany jest uwiarygodnić w fakturze w osobnej pozycji:

- 1) nazwę, symbol i cenę opakowania,
- 2) cenę i warunki odkupu tego opakowania.

5. Dostawcy przysługuje prawo pierwszeństwa odkupienia nie uszkodzonych detalicznych opakowań blaszanych po olejach konfekcjonowanych.

6. Jeżeli dostawca lub jednostka przez niego wskazana wstrzymuje się z przyjęciem opakowania sprzedawanego nie uszkodzonego, a mianowicie drewnianych beczek smarówek oraz detalicznych opakowań blaszanych, wówczas ma obowiązek zapłacić odszkodowanie w wysokości 1% wartości opakowania postawionego przez odbiorcę do dyspozycji dostawcy za każdy dzień zwłoki w przyjęciu tego opakowania.

Rozdział 7.

Cena. Sposób zapłaty.

§ 28. Przy sprzedaży produktów naftowych stosuje się ceny:

- 1) cysterno-wagonowe (zbytu) — przy realizacji zamówienia na dostawy jednorazowych partii odpowiadających ładunkom pełnowagonowym bądź pełnocysternowym, nie mniejszym jednak niż 10 ton,
- 2) beczkowe (hurtowe) — przy odbiorze produktów z punktu sprzedaży hurtowej w ilościach nie mniejszych od zawartości jednej beczki (200 l) lub oryginalnego opakowania; za opakowanie oryginalne uważa się również worek parafiny, bęben asfaltu, beczkę drewnianą smaru, butlę gazu płynnego itp.; ceny beczkowe obowiązują również w razie jednoczesnego odbioru co najmniej jednego gatunku produktu w ilościach beczkowych, a pozostałych gatunków w ilościach detalicznych; całość odbioru uważa się wówczas za zakup beczkowy,
- 3) detaliczne — przy sprzedaży produktów naftowych w punktach sprzedaży detalicznej bez względu na ilość oraz w punktach sprzedaży hurtowej w ilościach mniejszych od zawartości opakowania hurtowego, jak również w opakowaniach detalicznych.

§ 29. Zapłata za zakupione produkty naftowe w punktach sprzedaży detalicznej Centrali Produktów Naftowych „CPN” (stacje benzynowe) następuje w gotówce przy odbiorze towaru.

Rozdział 8.

Przepis końcowy.

§ 30. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych branżowych warunkach dostaw stosuje się ogólne warunki dostaw w obrocie krajowym.